Judecătoria Chișinău (sediul Centru) dosarul nr. 2ac-527/23
Judecător : Georgeta Grozav 2-23018738-02-2ac-06092023

D E C I Z I E

27 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28.06.2023, emisă în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la cererea de chemare în judecată depusă de *****către ***** privind încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă :

Pretențiile din acțiune:

La 06 februarie 2023, *****s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către *****, concretizată pe parcurs, solicitând încasarea datoriei în mărime de 6 682, 68 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 2 863, 03 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, în perioada anilor 2020-2022, între *****și ***** a avut loc o conlucrare, prin care *****i-a livrat ***** asigurări ***** și *****, ce se confirmă prin facturile fiscale acceptate și semnate de către pârât, prin semnătură și ștampilă.

Însă, pârâta ***** întârzia cu achitările bunurilor primite, fapt ce a dus la cauzarea prejudiciului financiar reclamantei, or, odată cu eliberarea polițelor de asigurare, a survenit și obligațiunea pârâtei de a le achita, însă, reieșind din faptul că pârâta nu și-a onorat obligațiunea contractuală până la moment, datoria efectivă constituie suma de 6 682, 68 lei.

Subsecvent, urmare a faptului că pârâta nu își onorează obligațiunile asumate, reclamanta a declarat că suportă deficiențe financiare în activitatea sa și pentru așa putea onora obligațiunile sale față de bugetul de stat, de contragenți și de salariați a

fost nevoit să contacteze diverse credite, fiind pusă în situația de a achita dobânzi, suportând pierderi colosale.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din 28 iunie 2023, s-a admis cererea de chemare judecată depusă de *****și s-a încasat de la ***** în beneficiul *****, datoria pentru prestarea serviciilor în baza facturilor fiscale, în mărime de 6 682, 68 lei, dobânda de întârziere în mărime de 2 863, 03 lei, cheltuielile pentru solicitarea extrasului de la ***** în mărime de 248, 43 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 500 lei și taxa de stat în mărime de 288 lei.

Pretențiile din apel:

La 17 iulie 2023, *****, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din 28 iunie 2023, iar la 09 noiembrie 2023 a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care s-a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care, cererea de chemare în judecată depusă de *****să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că, instanța de fond greșit a interpretat relațiile între ***** și *****, or, în circumstanțele în care apelanta nu a achitat prima de asigurare pentru contractele din 10 august 2022 și 21 octombrie 2022, acestea nu întrunesc condițiile impuse pentru a produce efecte juridice.

Prin urmare solicitarea intimatei privind încasarea datoriei este neîntemeiată, deoarece, dacă în acea perioadă survenea un caz asigurat, asiguratorul era eliberat de plata despăgubirii de asigurare anume pe motivul ca nu este achitată prima de asigurare.

În context, apelanta a menționat că, dispunând încasarea dobânzii de întârziere, prima instanță, eronat a interpretat și a aplicat prevederile art. 874 din Codul civil, mai mult ca atât că, calculul dobânzii de întârziere cuprinde perioada din 02 septembrie 2020, deși reclamanta a solicitat încasarea unei datorii care a apărut pentru contractele din 10 august 2022 și 21 octombrie 2022.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost pronunțat la 28 iunie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 17 iulie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel:

Colegiul civil reține că acțiunea *****, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 2762 -2764).

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 276^2 din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276^3 din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În conformitate cu prevederile art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

La caz, în adresa părților a fost expediată înștiințarea cu privire la examinarea apelului declarat în lipsa participanților la proces.

Analizând materialele cauzei în coroborare cu normele legale aplicabile speței, Colegiul civil ajunge la concluzia că, apelul declarat urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, potrivit art. 373 alin. alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele

prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit dispozițiilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești î-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Astfel, Colegiul civil reiterează că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09. 12. 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr. 21522/93 din 29. 05. 1997 §43).

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel s-a stabilit că: - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAA003102394 din 02 septembrie 2020, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două asigurări ***** și două asigurări ***** în sumă totală de 3 520, 09 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAA003307175 din 29 septembrie 2020, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două polițe de asigurare ***** în sumă totală de 1 467 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAA003482294 din 20 octombrie 2020, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două polițe de asigurare ***** și două polițe de asigurare ***** în sumă totală de 3 521, 09 lei; - potrivit facturii

fiscale Seria nr. EAA005903972 din 24 iunie 2021, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două polițe de asigurare ***** și două polițe de asigurare ***** în sumă totală de 4 426, 46 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAA007169732 din 07 octombrie 2021, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două polițe de asigurare ***** în sumă totală de 1 540 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr.EAA007418967 din 28 octombrie 2021, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două polițe de asigurare ***** și două polițe de asigurare ***** în sumă totală de 4 002, 35 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAA008062695 din 10 decembrie 2021, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar două polițe de asigurare ***** și ***** în sumă totală de 550, 22 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAA0084503981 din 11 ianuarie 2022, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar două polițe de asigurare ***** și ***** în sumă totală de 3 446, 13 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAB000634273 din 24 iunie 2022, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, două polițe de asigurare ***** și două polițe de asigurare ***** în sumă totală de 4 386, 17 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAC000338121 din 10 august 2022, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar, o poliță de asigurare ***** în mărime de 1 845, 45 lei; - potrivit facturii fiscale Seria nr. EAD000468157 din 21 octombrie 2022, *****în calitate de furnizor a transmis către ***** în calitate de cumpărător/beneficiar două polițe de asigurare ***** și ***** în sumă totală de 4 606, 43 lei.

Astfel, invocând că, potrivit actului decontărilor reciproce între *****și *****, la situația din 24 ianuarie 2023, datoria ***** față de *****constituie 6 682, 68 lei, *****s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către *****, concretizată pe parcurs, solicitând încasarea datoriei în mărime de 6 682, 68 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 2863, 03 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 28 iunie 2023, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a admis cererea de chemare judecată și a încasat de la ***** în beneficiul *****, datoria pentru prestarea serviciilor în baza facturilor fiscale, în mărime de 6 682, 68 lei, dobânda de întârziere în mărime de 2 863, 03 lei, cheltuielile pentru solicitarea extrasului de la ***** în mărime de 248, 43 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 500 lei și taxa de stat în mărime de 288 lei.

Colegiul civil consideră corectă și întemeiată hotărârea instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 9 alin.(1), (2) lit. a), h) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care,

deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice; în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 11 din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

De asemenea, potrivit art. 308 din Codul civil, act juridic civil este manifestare de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Conform art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În baza art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Conform art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 858 alin. (1), (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Suplimentar, reieșind din prevederile art. 93 pct. 16 din Codul fiscal, factură fiscală reprezintă un formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.

Potrivit art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, formularele tipizate cu regim special se utilizează în cazurile înstrăinării activelor cu transmiterea dreptului de proprietate, cu excepția valorilor mobiliare.

Astfel, dat fiind faptul că ***** nu și-a executat corespunzător obligațiunile asumate față de *****, instanța de apel consideră întemeiată soluția primei instanțe, privind încasarea de la ***** a datoriei pentru prestarea serviciilor.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil consideră declarative argumentele apelantei cu privire la faptul că, instanța de fond greșit a interpretat relațiile dintre părțile în litigiu, or, după cum reiese din circumstanțele cauzei, conform facturilor fiscale semnate nemijlocit de către *****, aceasta s-a angajat să achite *****sumele indicate în facturi pentru polițele de asigurare ***** și *****, livrate în perioada anilor 2020-2022, însă aceasta nu a achitat integral prețul lor, înregistrând la situația din 24 ianuarie 2023, o restanță în sumă de 6 682, 68 lei.

Mai mult ca atât, instanța de apel consideră irelevante argumentele apelantei cu privire la ne survenirea efectelor polițelor de asigurare în cazul neachitării lor în condițiile în care „Nadintrans”SRL nu a achitat nicio plată a primei de asigurare, deoarece, conform circumstanțelor elucidate din materialele cauzei, rezultă că ***** totuși a achitat, parțial, în beneficiul *****sumele indicate în facturi pentru polițele de asigurare ***** și *****, livrate în perioada anilor 2020-2022, ceea ce constituie temei de a considera acceptare de către contractant a contractului de asigurare, în temeiul art. 1831 alin. (3) din Codul civil.

În continuare, instanța de apel menționează că, potrivit art. 942 alin. (1), (2) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

De asemenea, conform art. 874 din Codul civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 01 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 01 iulie din anul respectiv.

Respectiv, Colegiul civil apreciază ca întemeiată soluția primei instanțe cu privire la aspectul cuantumului dobânzii de întârziere și consideră declarative argumentele apelantei cu privire la termenul pentru care a fost calculată aceasta, or, dobânda de întârziere a fost calculată atât pentru perioada 03 februarie 2023 - 28 iunie 2023, cât și pentru perioada 02 septembrie 2020 - 02 februarie 2023, formând în cumul sumă de 2 863, 03 lei.

Cu referire la argumentele din cererea de apel, Colegiul civil mai menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

În acest sens, Colegiul civil remarcă faptul în instanța de apel nu au fost stabilite circumstanțe care ar determina anularea actului judecătoresc, or, apelanta a făcut o sinteză a circumstanțelor de fapt ale pricinii raportate la normele legale, care se referă la împrejurările deja constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”. . . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererile de apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, care ar duce la anularea actului judecătoresc atacat cu apel.

Astfel, dat fiind că argumentele apelantei sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este nefondat și pasibil de a fi respins.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 390 CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, -

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28.06.2023, emisă în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la cererea de chemare în judecată depusă de *****către ***** privind încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizie este irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru